

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

dosarul nr. 2ra-314/18

Judecător: V. Chisilița

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău

Judecători: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

07 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas, Iuliana Oprea

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ieșanu Alexandru împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală, cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și instanțelor judecătorești,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de Procuratura Generală și Ministerul Justiției, și s-a menținut hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) din 03 februarie 2017,

c o n s t a t ă :

La 26 februarie 2016, Ieșanu Alexandru s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală, cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și instanțelor judecătorești.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 11 ianuarie 2012 prin ordonanța organului de urmărire penală a ofițerului de urmărire pentru cazuri excepționale al DUP al MAI a fost dispusă începerea urmăririi penale în cauza penală nr. 201299007, în care s-a indicat precum că dânsul, în luna octombrie 2011, în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite s-a deplasat în satul Toceni r-ul Cantemir de unde samavolnic a răpit camionul de model URAL 4320, cu numărul de înmatriculare xxxxx.

Astfel, procurorul Procuraturii Generale, V. Bobrov, a confirmat începerea urmăririi penale, ulterior, exercitându-și atribuțiile funcționale cu privire la

conducerea și efectuarea urmăririi penale a cauzei penale nr. 201299007, pornită în privința lui Ieșeanu Alexandru în temeiul art. 352 alin. (3) lit. d) și art. 192¹ alin. (1) Cod penal.

Prin ordonanța procurorului secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Zaharia Lucreția, din 25 noiembrie 2013, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală pe cauza nr. 2012990007 a învinuitului Ieșeanu Alexandru, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Reclamantul a indicat că în cadrul urmăririi penale în privința lui au fost aplicate ilegal măsurile preventive sub formă de arest și sub formă de declarație de nepărsire a localității, fiind aplicat ilegal și sechestrul asupra camionului de model URAL 4320 cu numărul de înmatriculare xxxxx.

În rezultatul acțiunilor ilegale ce țin de sechestrul camionului i-au fost cauzate prejudicii materiale în sumă de 888 000 lei.

În urma aplicării măsurii preventive de nepărsire a localității, a fost în imposibilitate de a negocia și a semna contracte de furnizare a lemnului, fiindu-i cauzat un prejudiciu de 480 000 euro.

A mai indicat că, Compania „Wood International Trading” a refuzat să investească în fabrica de parchet deschisă în r-ul Basarabeasca, deoarece, a aflat de faptul că este acuzat de comiterea unei infracțiuni, ratând astfel un venit anual de peste 150 000 euro.

Prejudiciul moral reclamantul îl estimează în mărime de 200 000 euro, având în vedere faptul retrăirii pe care l-a suportat soția sa în perioada de până la naștere, suportând o intervenție chirurgicală cu consecințe nefaste pentru starea sănătății copilului și a ei personal, cu consecințe grave care se manifestă până în prezent.

În drept, acțiunea a fost întemeiată în baza prevederilor art. art. 1405, 1422 - 1424 Cod civil.

Solicită reclamantul, încasarea din contul Ministerului Justiției a prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești în mărime de 480 000 euro și 888 000 lei, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 200 000 euro.

Pe parcursul examinării cauzei reclamantul a depus mai multe cereri suplimentare de concretizare a pretențiilor (f.d. 33-35, 65-66, 84).

În motivarea cererilor suplimentare, a indicat că prin ordonanța OUP al CE a DUP al MAI din 23 februarie 2012, a fost deposedat de bunul său mobil, camionul URAL 4320 cu numărul de înmatriculare xxxxx, care ulterior a fost vândut la un preț de 2000 euro.

Ca rezultat al acțiunilor ilicite ce țin de deposedarea camionului i-a fost cauzat un prejudiciu de 780 000 lei ce constituie perioada duratei contractului care prevede

încasarea a câte 2000 lei zilnic pentru locațiunea camionului și anume perioada 15 februarie 2012 - 15 mai 2013.

A mai menționat că, acest camion a fost gajat și ulterior vândut la prețul de 2000 euro, când prețul real al acestuia constituia 18 000 euro, astfel prejudiciu produs constituind suma de 16 000 euro. Totodată, a fost impus să achite suma de 10 000 dolari și 5000 euro, în total prejudiciul constituind suma de 356000 lei.

La fel, relatează că prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 24 septembrie 2013, a fost admis demersul procurorului privind aplicarea în privința sa a măsurii preventive - arestul, încheiere care a fost contestată și casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2013, fiind dispusă liberarea sa sub control judiciar.

La 25 octombrie 2013, a depus o cerere prin care a solicitat permisiunea plecării peste hotare, cerere care a fost examinată în ordinea prevăzută de art. 299 - 313 CPC și care prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 06 noiembrie 2013 a fost respinsă ca neîntemeiată, încheierea fiind casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2013.

Suplimentar a mai specificat că în urma acțiunilor ilegale a organelor de drept care se află în raport de cauzalitate directă cu pierderea locului de muncă i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 35 000 euro.

Solicită încasarea din contul Ministerului Justiției a prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești în mărime de 480 000 euro, în legătură cu rezilierea contractelor din 28 mai 2012 și 22 iunie 2012; încasarea sumei de 1 136 000 lei, în legătură cu sechestrarea ilegală a camionului de model URAL 4320 cu numărul de înmatriculare xxxxx; încasarea sumei de 35 000 euro, în legătură cu pierderea locului de muncă și a salariului, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 200 000 euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03 februarie 2017, cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, fiind încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Ieșeanu Alexandru despăgubirea pentru prejudiciul moral în suma de 20000 lei. În rest, cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, s-a respins apelul declarat de Procuratura Generală și Ministerul Justiției, și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03 februarie 2017.

La 22 decembrie 2017, Ministerul Justiției a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea dispozițiilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărârile judecătorești, considerându-le neîntemeiate și ilegale, prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

Consideră neîntemeiată concluzia instanțelor de judecată precum că intimatul este în drept să solicite compensarea prejudiciului cauzat în conformitate cu prevederile Legii nr. 1545 din 25.02.1998, deoarece, nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea statului, fiind necesar și important să se constate ilegalitatea actului procedural emis de către organul de drept.

Susține că acordarea sumei de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral este excesivă în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei instanței de apel din 13 septembrie 2017 a fost expediată în adresa părților la 05 octombrie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire cu nr. 44281 (f.d. 236 Vol. I), fiind recepționată conform dovezii prezentate de către recurent la 31 octombrie 2017 (f.d.13 Vol. II). Alte date privind recepționarea deciziei de către recurent la materialele dosarului nu există.

Prin urmare, recursul declarat de Ministerul Justiției la 22 decembrie 2017, se consideră depus în termen.

La 29 ianuarie 2018, în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Ministerul Justiției urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba

de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, completul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În cazul de față, argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Completul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2001, Meyer vs Germania, 22 martie 2016*), însă în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea